

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.12.2020 § 124

§ 124

Espoon seudun ympäristöterveyden valvontasuunnitelman 2020-2024 päivitys vuodelle 2021

Valmistelijat / lisätiedot:
Nevas Mari
Savolainen Tuula
Gartman Nelli
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus Terveyspalvelujen johtaja Svahn Sanna

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää hyväksyä Espoon seudun ympäristöterveyden valvontasuunnitelman 2020-2024, päivitys vuodelle 2021.

Käsittely

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Ympäristöterveydenhuoltoa koskeva lainsäädäntö edellyttää kuntia laatimaan ja hyväksymään säännöllistä valvontaa koskevan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman siten, että valvonta on ennakoivaa, riskinarviointiin perustuvaa, tasapuolista, suunnitelmallista ja viranomaiselle asetettujen vaatimusten mukaista.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmien laatimisesta säädetään elintarvikelain (23/2006) 47 §:ssä, terveydensuojelulain (763/1994) 6 § ja 4 a §:ssä, eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 8 §:ssa ja tupakkalain (549 /2016) 83 §:ssa.

Valvontasuunnitelma on kirjoitettu ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman 2020-2024, valtakunnallisen terveydensuojelun valvontaohjelman 2020-2024 sekä eläinlääkintähuollon valtakunnallisen ohjelman 2015-2021 pohjalta ja se käsittää yksilöidysti vuotta 2021 koskevat elintarvikelain, terveydensuojelulain, tupakka- ja lääkelain sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontasuunnitelmat.

Valvontayksikön alueella on valvontakohteita yhteensä n. 4000 kpl. Elintarvike, terveydensuojelu- ja tupakkalain mukaisiin kohteisiin on arvioitu tehtävän yhteensä 1759 suunnitelmallista tarkastusta vuonna 2021.

Suunnitelmallisten tarkastusten lisäksi otetaan näytteitä ja tehdään epäilyihin, selvityksiin ja valitukseen liittyviä valvontakäyntejä yli 200 kpl sekä eläinsuojelu- ja eläintautivalvontaan liittyviin tehtäviin n. 500 valvontakäyntiä / vuosi. Aiempien vuosien valvontakokemusten perusteella on suunnitelmassa varattu myös enemmän resursseja sellaisten tehtävien hoitoon, joiden ajankäyttöä ei voida ennakoida. Tällaisia ovat mm. häiriötilanteiden aiheuttamat toimenpiteet, hallintopäätösten valmistelu, ilmoitusten ja hakemusten käsittelyt, lausunnot, neuvonta, sidosryhmätyö, laatutyö sekä asumisterveysvalvonta. Valvontasuunnitelmien toteutumista seurataan yksikössä säännöllisesti ja tiedot kootaan kuukausittain tulokorttiin.

Ympäristöterveydessä työskentelee noin 30 henkilöä, yhteensä 29 vakanssilla. Ruokaviraston ja Valviran asettamia suunnitelmallisen valvonnan tavoitteita ei nykyisillä henkilöresursseilla saavuteta, ja asetettuihin valtakunnallisiin tavoitteisiin päästään tyypillisesti noin 80 % tasolla. Corona teki vuoden 2020 osalta tähän poikkeuksen, ja aiheutti noin 380 tarkastuksen ylimääräisen vajeen vuodelle 2020. Asunnontarkastuksiin on tällä hetkellä noin 4 kk:n jono.

Elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnassa tullaan keskusvirastojen linjauksen mukaan jatkossa panostamaan yhä enemmän neuvontaan ja ohjaukseen. Tarkastukset tullaan tällöin kohdentamaan erityisesti ongelmallisimpiin ja suuririskisiin kohteisiin. Tämä tulee vaikuttamaan tehtävien tarkastusten lukumäärään, mutta lisännee valvonnan vaikuttavuutta. Yksikön painopistealueina vuodelle 2021 on mm. etätyöskentelyn ja -tarkastamisen edelleen kehittäminen, digitalisaatio, henkilöstön pysyvyys ja työhyvinvointi sekä esimiestyön kehittäminen.

Valvontaviranomaisen tulee periä kaupunginhallituksen hyväksymän taksan mukainen maksu mm. valvontasuunnitelmaan sisältyvistä tarkastuksista, ilmoitus- ja hyväksymiskäsittelyistä. Asiakasvalitusten, ruokamyrkytys- tai talousveden laatu-epäilyjen selvitykseen liittyvistä tarkastuksista ei maksua peritä. Ympäristöterveyden taksa tullaan päivittämään vuoden 2021 alussa, huomioiden lainsäädännön muutoksista johtuvat, maksullisuuteen vaikuttavat tekijät, sekä tarve päivittää tarkastuksista perittävä tuntihinta.

Ympäristöterveyden saamien tietojen mukaan kaupunginhallitukselle esitetään 7.12. organisaatiouudistukseen liittyvän suunnittelutyön käynnistämistä, jossa ympäristöterveydenhuolto olisi tarkoitus sijoittaa organisaatorakenteessa kaupunkiympäristön toimialalle ja muutos astuisi voimaan 1.6.2021 alkaen. Päätös organisaatiojärjestelyistä tulee väistämättä vaikuttamaan myös toiminnan tulevaan muotoutumiseen ympäristöterveydessä. Asiasta ei ole vielä saatu tarkempaa tietoa, joten sitä ei ole toistaiseksi voitu huomioida toiminnan suunnittelussa.

Valvontasuunnitelman hyväksyminen ja toteutumisen arviointi

Sosiaali- ja terveyslautakunnan hyväksymä päivitetty valvontasuunnitelma toimitetaan viranomaisten yhteystietojen hallintajärjestelmän (VYHA:n) avulla aluehallintoviranomaisille.

Aluehallintovirasto arvioi kuntien valvontasuunnitelmia sekä niiden toteutumista.

